

Nr 235.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående tilläggspension åt vissa i statens tjänst anställda personer; given Stockholms slott den 17 mars 1933.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla de förslag, om vilkas avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen under punkterna 1:o—7:o hemställt.

Under Hans Maj:ts
Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

Ernst Wigforss.

Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 17 mars 1933.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena SANDLER, statsråden UNDÉN, SCHLYTER, WIGFORSS, MÖLLER, VENNERSTRÖM, LEO, ENGBERG, EKMAN, SKÖLD.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Wigforss, anmäler uppkomna frågor om tilläggspension, att utgå å allmänna indragningsstaten, åt i det följande angivna, i statens tjänst anställda personer och anför därvid:

Ecklesiastikdepartementet.

1:o.

Professorn vid Uppsala universitet Carl Otto Lagercrantz. Av handlingarna i ärendet inhämtas,

att Lagercrantz är född den 26 februari 1868;

att han förordnats till docent vid Uppsala universitet den 5 maj 1898

och kvarstått i sådan egenskap till den 2 oktober 1907, under vilken tid han vid skilda tillfällen varit förordnad att uppehålla professur;

att han den 12 mars 1907 förordnats till docent vid Göteborgs högskola samt vid denna högskola dels förestått professuren i grekiska den 1 september 1907—den 25 april 1913, dels varit innehavare av nämnda professur den 26 april 1913—den 3 april 1919;

att han från och med den 4 april 1919 varit professor i grekiska vid Uppsala universitet;

att han, som den 26 februari 1933 uppnått pensionsåldern, genom Kungl. Maj:ts beslut den 20 december 1932 erhållit anstånd med avsked intill utgången av maj månad 1933;

att statskontoret genom beslut den 16 mars 1933 förklarat honom berättigad att från och med månaden näst efter den, vari avgång från tjänsten äger rum, under återstående livstiden åtnjuta avkortad pension till belopp av 6,900 kronor årligen, motsvarande ²³/₂₅ av det för professor vid universitet gällande pensionsunderlaget, 7,500 kronor;

samt att vid detta beslut räknats honom tillgodo såsom tjänstår dels tiden den 5 maj 1898—den 2 oktober 1907, varunder han innehaft anställning såsom docent vid Uppsala universitet, dels ock tiden från och med den 4 april 1919, då han innehaft professorstjänst vid universitetet, medan däremot den tid av 11 år 6 månader eller den 3 oktober 1907—den 3 april 1919, varunder han varit anställd vid Göteborgs högskola, icke kunnat tillgodoräknas honom.

Lagercrantz har hos Kungl. Maj:t anhållit, att av anställningstiden vid Göteborgs högskola måtte tillgodoräknas honom så lång tid, som utöver hans tjänstår i statstjänst erfordras för bekommande av hel professorspension.

Humanistiska sektionen och mindre akademiska konsistoriet vid Uppsala universitet samt *kanslersämbetet för rikets universitet* hava tillstyrkt ansökningsen.

Statskontoret har erinrat om att genom beslut av 1930 års riksdag (prop. nr 137, p. 3 och 4; riksd. skr. 369, p. 71 och 72) professorerna L. V. A. Stavenow och P. E. Liljeqvist erhållit tilläggspension på grund av tjänstgöring vid Göteborgs högskola samt framhållit, att den av Lagercrantz fullgjorda tjänstgöringen vid Göteborgs högskola i över 11 år syntes kunna väl motivera utverkande åt honom av tilläggspension till det jämförelsevis ringa belopp — 600 kronor — som erfordrades för att hans sammanlagda pensionsförmåner skulle motsvara hel professorspension, 7,500 kronor.

Statskontoret har hemställt om tilläggspension åt Lagercrantz med nyssnämnda belopp av 600 kronor.

*Departements-
chefen.*

Med åberopande av vad i ärendet förekommit får jag hemställa, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att professorn vid Uppsala universitet Carl Otto Lagercrantz må från och med månaden näst efter den, under vilken avgång från tjänsten äger rum, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig tilläggspension av 600 kronor.

2:o.

F. d. adjunkten vid samrealskolan i Arboga Carl August Bergström.

Av handlingarna i ärendet inhämtas,

att Bergström är född den 17 juli 1867;

att han sedan år 1900 under en tid av tillhoppa omkring 28 år 9 månader innehaft anställning såsom lärare vid allmänna läroverk och folkskoleseminarier, därav såsom adjunkt vid Arboga samrealskola under tiden från och med den 1 januari 1920 intill den 17 juli 1932, då han vid uppnådd pensionsålder avgick ur tjänst;

att statskontoret genom beslut den 18 februari 1932 förklarat Bergström berättigad till avkortad pension, att utgå enligt bestämmelserna i 1907 års civila pensionslag, till årligt belopp av 3,400 kronor, motsvarande $\frac{28}{33}$ av det för honom gällande pensionsunderlaget, 4,000 kronor;

samt att Bergström under tiden 7 juni 1893—31 augusti 1902, efter frånräknande av tid, varunder han samtidigt tjänstgjort vid statlig läroanstalt, bestritt extra ordinarie prästerlig tjänstgöring under sammanlagt 3 år 11 månader 11 dagar.

Skolöverstyrelsen har med föranledande av en av Bergström gjord ansökning hemställt, att Bergström måtte komma i åtnjutande av tilläggspension på grund av förenämnda prästerliga tjänstgöring.

Skolöverstyrelsen har därvid hänvisat till vid 1932 års riksdag behandlade ärenden angående rätt för adjunkterna C. H. Johansson och A. R. Tingvall att för erhållande av tilläggspension tillgodoräkna viss prästerlig tjänstgöring (prop. nr 95, p. 1 o. 2; riksd. skr. nr 227, p. 55 o. 56) samt beträffande beräkningen av den tilläggspension, som borde tillkomma Bergström, anfört följande:

I enlighet med vad i tidigare liknande fall ägt rum syntes tiden för Bergströms prästerliga tjänstgöring böra tillgodoräknas honom endast till två tredjedelar, d. v. s. 2 år 7 månader 17 dagar. Tillsammans med tjänstetiden vid allmänt läroverk och folkskoleseminarium, 28 år 9 månader 10 dagar, skulle då hans sammanlagda tjänstetid för statspension uppgå till 31 år 4 månader 27 dagar, eller till 31 hela år. Vid bifall till framställningen skulle Bergströms pension sålunda uppgå till $\frac{31}{33}$ av det för honom gällande pensionsunderlaget, 4,000 kronor, d. v. s. till 3,757 kronor 57 öre eller med föreskriven avrundning av pensionsbeloppet uppåt 3,760 kronor. Då den Bergström författningsenligt tillerkända pensionen utgjorde 3,400 kronor, komme tilläggspensionen att uppgå till ett

belopp av 360 kronor. Förhöjning enligt bestämmelserna i kungörelsen den 18 juni 1925 (nr 280) syntes böra få av Bergström åtnjutas å sammanlagda pensionsförmånerna.

Skolöverstyrelsen har sålunda hemställt, att åt Bergström måtte utverkas tilläggspension å allmänna indragningsstaten till belopp av 360 kronor för år samt att å sammanlagda beloppet av Bergströms pension och tilläggspension måtte få utgå förhöjning enligt bestämmelserna i kungörelsen den 18 juni 1925 (nr 280).

Statskontoret har tillstyrkt utverkande av tilläggspension åt Bergström i enlighet med skolöverstyrelsens förslag.

Departements- Med biträdande av ämbetsverkens förslag hemställer jag, att Kungl.
chefen. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att f. d. adjunkten vid samrealskolan i Arboga Carl August Bergström må, räknat från och med den 1 augusti 1932, under sin återstående livstid uppbära — utöver honom författningsenligt tillkommande pension — tilläggspension å allmänna indragningsstaten till belopp av 360 kronor för år, med rätt att å sammanlagda pensionsförmånerna åtnjuta förhöjning enligt bestämmelserna i kungörelsen den 18 juni 1925 (nr 280).

3:o.

Ämneslärarinnan vid samrealskolan i Skellefteå Anna Maria Noring.
Av handlingarna i ärendet inhämtas,

att Anna Maria Noring är född den 10 augusti 1873 och således den 10 augusti 1933 uppnår föreskriven pensionsålder av 60 år;

att hon från och med den 30 augusti 1907 tjänstgjort vid samrealskolan (tidigare samskolan) i Skellefteå, därav såsom ordinarie lärarinna från och med höstterminen 1910;

att hon före inträdet i statstjänst under sammanlagt 11 1/2 år utan åtnjutande av tjänstledighet bestritt full tjänstgöring vid statsunderstödd enskild läroanstalt, nämligen såsom ämneslärarinna vid Skellefteå elementarläroverk för flickor under läsåren 1894/1895—1899/1900, höstterminen 1900 samt läsåren 1901/1902—1903/1904, 1905/1906 och 1906/1907;

samt att statskontoret genom beslut den 22 december 1932 förklarar Noring berättigad att från och med månaden näst efter den, vari avgång ur tjänst efter den 10 augusti 1933 uppnådd levnadsålder av 60 år komme att äga rum, under återstående livstiden åtnjuta avkortad pension, att utgå enligt bestämmelserna i 1907 års civila pensionslag, till årligt belopp

av 2,250 kronor, motsvarande $\frac{25}{30}$ av det för henne gällande pensionsunderlaget, 2,700 kronor.

Noring har anhållit att i pensionshänseende få tillgodoräkna sin tjänstgöring vid Skellefteå elementarläroverk för flickor, i den mån så erfordrades för erhållande av hel pension.

Skolöverstyrelsen har anfört i huvudsak följande:

Kungl. Maj:t och riksdagen hade i vissa tidigare fall bifallit liknande ansökningar. Så hade 1932 års riksdag beviljat f. d. första lärarinnan vid samrealskolan i Trälleborg Elin Sofia Hallengren tilläggspension, beräknad för $\frac{2}{3}$ av den tid, under vilken hon bestritt tjänstgöring vid statsunderstödda enskilda läroanstalter. Vad den föreliggande ansökningen beträffade, ville överstyrelsen erinra därom, att Skellefteå elementarläroverk för flickor åtnjutit statsunderstöd från och med vårterminen 1883 till och med höstterminen 1908 samt att skolan med utgången av vårterminen 1909 upphört på grund därav att statssamskola upprättats i staden. Sökandens ifrågavarande tjänstgöring vid skolan måste således anses hava varit av direkt allmännyttig beskaffenhet och syntes hava varit till stort gagn för hennes följande arbete i statens tjänst. Under sådana omständigheter syntes det överstyrelsen med billigheten överensstämmande, att även åt sökanden beviljades tilläggspension av statsmedel.

I överensstämmelse med riksdagens nyssnämnda beslut angående f. d. första lärarinnan Hallengren syntes sökanden för tilläggspension kunna tillgodoräknas intill $\frac{2}{3}$ av den till 11 $\frac{1}{2}$ läsår uppgående tid, under vilken sökanden tjänstgjort vid Skellefteå elementarläroverk för flickor, eller 7 hela år. Under sådan förutsättning skulle sökandens sammanlagda för statspension beräkneliga tjänstetid uppgå till mer än 30 år och sökanden böra komma i åtnjutande av pension, motsvarande det för henne gällande pensionsunderlaget, 2,700 kronor. Den tilläggspension, som skulle kunna ifrågakomma, syntes alltså utgöra 450 kronor.

Överstyrelsen ville i detta sammanhang framhålla, att enligt vad av handlingarna framginge sökanden icke vore delägare vare sig i svenska lärarinnornas pensionsförening eller i pensionsinrättningen för lärarinnor vid Sveriges högre skolor för kvinnlig ungdom.

Pensionsförhöjning enligt kungörelsen den 18 juni 1925 (nr 280) syntes böra tillgodokomma sökanden å sammanlagda beloppet av den författningensliga pensionen och tilläggspensionen.

Skolöverstyrelsen har sålunda hemställt, att åt Noring måtte utverkas tilläggspension å allmänna indragningsstaten till ett belopp av 450 kronor för år samt att förhöjning enligt bestämmelserna i kungörelsen den 18 juni 1925 (nr 280) måtte för Noring beräknas å ett sammanlagt pensionsbelopp av 2,700 kronor.

Statskontoret har anslutit sig till skolöverstyrelsens förslag.

I överensstämmelse med vad som medgivits i tidigare liknande fall synes Noring böra i pensionshänseende få tillgodoräkna sig två tredjedelar av sin tjänstgöring vid enskild statsunderstödd läroanstalt före inträdet i statstjänst. Noring bör i enlighet härmed komma i åtnjutande av pension

*Departements-
chefen.*

till sammanlagt belopp, motsvarande det för henne gällande pensionsunderlaget, eller 2,700 kronor.

Under åberopande av vad sålunda anförts hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att ämneslärarinnan vid samrealskolan i Skellefteå Anna Maria Noring må från och med månaden näst efter den, under vilken avgång från tjänsten äger rum, under sin återstående livstid uppbära — utöver henne författningsenligt tillkommande pension — tilläggs pension å allmänna indragningsstaten till sådant belopp, att sammanlagda pensionsförmånen kommer att uppgå till 2,700 kronor för år, med rätt att å sistnämnda belopp åtnjuta förhöjning enligt bestämmelserna i kungörelsen den 18 juni 1925 (nr 280).

4:o.

Musikläraren vid folkskoleseminariet i Göteborg Carl Olof Holmberg.
Av handlingarna i ärendet inhämtas,

att Holmberg, som är född den 11 juli 1871, den 11 juli 1933 uppnår föreskriven pensionsålder av 62 år;

att han avlade folkskolläraryxamen år 1892 och musiklärar-, organist- och kyrkosångarexamina år 1903;

att han under läsåren 1892/1893—1911/1912 eller sålunda under 20 läsår bestred full tjänstgöring vid Göteborgs stads folkskolor, därav såsom extra ordinarie lärare till och med den 29 maj 1894 och såsom ordinarie lärare under tiden därefter;

att han under sin tjänstetid vid nyssnämnda skolor, därunder han åtnjöt tjänstledighet för enskilda angelägenheter sammanlagt 33 dagar, undervisade i folkskolans kunskaps- och övningsämnen utom slöjd i den egentliga folkskolan, i sång jämväl i samtliga klasser av folkskolans överbyggnader;

att han sedan höstterminen 1912 tjänstgjort vid folkskoleseminariet i Göteborg såsom ordinarie lärare i musik och sång;

att han under sin sistnämnda anställning bestritt undervisning under i medeltal omkring 27 lektionstimmar i veckan under läsåren 1912/1913—1921/1922 samt under i medeltal omkring 30 lektionstimmar i veckan under de tio senaste läsåren;

att han vid sidan av sin tjänstgöring vid förenämnda läroanstalter tjänstgjorde vid Lundénska privatskolan i Göteborg från och med höstterminen 1906 till och med vårterminen 1927 såsom lärare i sång och under läsåret 1908/1909 därjämte såsom lärare i modersmålet, vid Göteborgs kvinnliga

folkskoleseminarium läsåren 1909/1910—1926/1927 såsom lärare i musik, sång och talteknik, vid Göteborgs stads småskoleseminarium läsåren 1910/1911—1918/1919 såsom lärare i sång samt vid högre lärarinneseminarier vid stiftelsen Kjellbergsska flickskolan i Göteborg under läsåren 1914/1915 och 1915/1916 såsom lärare i talteknik;

att han tjänstgjort såsom ledare för av skolöverstyrelsen och Sveriges allmänna folkskolläraförbundet å skilda platser i Sverige under åren 1913—1918 anordnade kurser för lärare i sång;

samt att pensionen för Holmberg, därest han vid avgång ur statstjänst vid pensionsålderns inträde kunnat räkna 30 tjänstår, jämlikt kungörelsen den 19 juni 1919 (nr 508) angående pensionsbestämmelser för vissa lärare i övningsämnen vid de allmänna läroverken, högre lärarinneseminarier och statens folkskoleseminarier skulle hava utgjort 3,374 kronor 75 öre eller, i avrundat tal, 3,380 kronor för år, med rätt för Holmberg att därå åtnjuta pensionsförhöjning enligt kungörelsen den 18 juni 1925 (nr 280).

Holmberg har hos Kungl. Maj:t gjort framställning i syfte att utöver den avkortade pension, som kunde komma att tillerkännas honom vid avgång ur tjänst efter uppnådd pensionsålder, komma i åtnjutande av tilläggspension på grund av sin tjänstgöring såsom lärare före inträdet i statstjänst.

Skolöverstyrelsen har anfört i huvudsak följande:

Vid uppnåendet av stadgad pensionsålder den 11 juli 1933 komme Holmbergs tjänstetid vid folkskoleseminariet i Göteborg att uppgå till 20 år 10 månader 7 dagar, under det att för hel pension erfordrades 30 tjänstår. Den pension, som i enlighet härmed kunde förväntas tillkomma Holmberg, därest han avginge förenämnda den 11 juli 1933, uppginge till i avrundat tal 2,250 kronor. Emellertid hade Holmberg hos skolöverstyrelsen anhållit om medgivande att kvarstå i tjänst så lång tid, som erfordrades för att han vid seminariet skulle erhålla 21 för pension beräknliga tjänstår. Om denna ansökning, vilken ännu ej av skolöverstyrelsen behandlats, komme att bifallas, syntes Holmberg komma att kvarstå i tjänst till den 3 september 1933 och vid då skedd avgång bliva berättigad till pension å 2,370 kronor, motsvarande i avrundat tal $\frac{21}{30}$ av hela pensionsunderlaget, 3,374 kronor 75 öre.

Före sitt inträde i statstjänst hade Holmberg, såsom av handlingarna i ärendet framginge, haft sin verksamhet förlagd till folkundervisningens område under en tid av omkring 19 år 10 månader, nämligen såsom lärare under läsåren 1892/1893—1911/1912 vid Göteborgs stads folkskolor. Att denna hans verksamhet liksom även hans samtidigt därmed bestridda lärartjänstgöring vid olika seminarier och vid enskild läroanstalt varit av direkt allmännyttig beskaffenhet och att den varit till särskilt gagn för hans följande arbete vid seminarium för utbildande av blivande folkskollärare syntes vara otvivelaktigt.

Rektor vid folkskoleseminariet i Göteborg hade också i ett den 8 november 1913 för Holmberg utfärdat tjänstgöringsbetyg vitsordat, att Holmbergs mångåriga erfarenhet såsom lärare i folkskola och som sånglärare vid olika läroanstalter gjort hans fästande vid seminariet till en vinst, som för seminariet varit att mycket högt värdesätta.

Skolöverstyrelsen ville erinra därom, att Kungl. Maj:t och riksdagen i tidigare fall bifallit ansökningar om tillgodoräknande för statspension av tjänstgöring vid folkskola. Så hade vid 1932 års riksdag folkskolinspektörerna K. B. Kjellmark och D. H. Lindén medgivits att för erhållande av tilläggspension tillgodoräkna sig $\frac{2}{3}$ av dylik tjänstgöring (riksd. skr. nr 227/1932, p. 59 och 65).

Det syntes skolöverstyrelsen med billigheten överensstämmande, att Holmberg efter en sammanlagd tjänstetid av 41 år i folkundervisningens och i statens tjänst komme i åtnjutande av hel pension såsom musiklärare vid folkskoleseminariet i Göteborg, d. v. s. 3,374 kronor 75 öre.

Av handlingarna i ärendet framginge, att Holmberg under sin tjänstgöring såsom folkskollärare erlagt stadgad pensionsavgift till statens pensionsanstalt. Enligt vad skolöverstyrelsen inhämtat, hade Holmberg icke att påräkna någon pension från nämnda anstalt för sin nyssnämnda tjänstgöring. Enär Holmberg icke innehade annan statens tjänst eller för sådan tjänst åtnjöt pension, syntes den pension, som enligt gällande bestämmelser komme att tillfalla honom, uppgå till allenast förenämnda belopp av 2,250 kronor för år (alternativt — om han erhöle sökt anstånd med avgång ur tjänst — 2,370 kronor).

Med anledning av vad sålunda anförts ville skolöverstyrelsen tillstyrka, att åt Holmberg beviljades tilläggspension, grundad på tillgodoräknande av $\frac{2}{3}$ av den tid av omkring 19 år 10 månader, under vilken han tjänstgjort vid folkskola, eller 13 hela år. Vid bifall härtill komme den för pension beräkneliga tjänstetiden att för Holmberg överstiga den för hel pension erforderliga eller 30 tjänstår, och syntes Holmbergs pensionsförmåner följaktligen böra uppbäras till beloppet av hel pension, sålunda 3,374 kronor 75 öre.

Under åberopande av vad sålunda anförts har skolöverstyrelsen hemställt, att Holmberg måtte från allmänna indragningsstaten få uppbära tilläggspension med sådant belopp, att sammanlagda pensionsförmånen komme att uppgå till i avrundat tal 3,380 kronor, med rätt att å sammanlagda pensionsförmånen åtnjuta förhöjning enligt bestämmelserna i kungörelsen den 18 juni 1925 (nr 280).

Statskontoret har tillstyrkt beredande av tilläggspension åt Holmberg i huvudsaklig överensstämmelse med vad skolöverstyrelsen föreslagit.

*Departements-
chefen.*

I anslutning till ämbetsverkens förslag hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att musikläraren vid folkskoleseminariet i Göteborg Carl Olof Holmberg må från och med månaden näst efter den, under vilken avgång från tjänsten vid uppnådd levnadsålder av 62 år äger rum, under sin återstående livstid uppbära — utöver honom författningens enligt tillkommande pension — tilläggspension å allmänna indragningsstaten till sådant belopp, att sammanlagda pensionsförmånen kommer att uppgå till

3,380 kronor för år, med rätt att å sistnämnda belopp åtnjuta förhöjning enligt bestämmelserna i kungörelsen den 18 juni 1925 (nr 280).

Jordbruksdepartementet.

5:o.

Föredraganden av tuberkulosärenden hos lantbruksstyrelsen, f. d. regementsveterinären Lars Gustaf Laurentius Regnér. Av handlingarna i ärendet inhämtas,

att Regnér är född den 25 januari 1866;

att han år 1926 avgått från befattningen såsom regementsveterinär och på grund av nämnda befattning åtnjuter en årlig pension å 4,512 kronor;

att han sedan den 1 oktober 1897 tjänstgjort såsom föredragande av tuberkulosärenden hos lantbruksstyrelsen, därav från och med den 1 juli 1923 med en föreskriven daglig arbetstid å tjänsterummet av minst sju timmar;

att han i nyssnämnda egenskap av föredragande hos lantbruksstyrelsen åtnjutit arvode, vilket under tiden 1 oktober 1897—30 juni 1923 utgått med belopp, växlande mellan 4,000 kronor och 5,650 kronor för år, under tiden 1 juli 1923—30 juni 1926, under vilken tid Regnér åtnjutit ledighet från befattningen såsom regementsveterinär med avstående av hela avlöningen, uppgått till 10,980 kronor för år, motsvarande avlöning enligt 29:e lönegraden 31:a löneklassen i löneplanen för ordinarie tjänstemän vid allmänna civilförvaltningen, samt under tiden därefter utgått med ett med hänsyn därtill, att Regnér dämera tillträtt pension såsom regementsveterinär, till 6,588 kronor för år reducerat belopp;

samt att nyssberörda arvode utgår från det under nionde huvudtiteln uppförda extra förslagsanslaget till förekommande och hämmande av tuberkelsjukdomar hos nötkreaturen.

Lantbruksstyrelsen har i skrivelse den 3 oktober 1932 gjort framställning om beredande av tilläggspension åt Regnér på grund av tjänstgöringen hos styrelsen och därvid anfört, bland annat, följande:

Regnér uppnådde den 25 januari 1933 en ålder av 67 år och skulle, därest han vore ordinarie befattningshavare, då vara skyldig att avgå från sin tjänst hos lantbruksstyrelsen. Kungl. Maj:t hade emellertid förordnat honom såsom föredragande för tiden intill utgången av innevarande budgetår. Då Regnér varit anställd hos styrelsen alltsedan den 1 oktober 1897, kunde han åberopa en tjänstetid hos styrelsen av mer än 35 år. Befattningen, som numera vore förenad med full tjänstgöring, hade i avlöningshänseende jämställts med befattning i 29:e lönegraden i den i avlöningsreglementet den 22 juni 1921 för befattningshavare vid allmänna civilförvaltningen intagna löneplanen.

Regnér hade alltid med synnerligt intresse och framstående skicklighet till stort gagn för den verksamhetsgren, varåt han ägnat sina krafter, fullgjort sina åligganden. Lantbruksstyrelsen ansåge därför, att Regnér, därest han icke åtnjöte pension för annan tjänst, bort komma i åtnjutande av pension för sin nuvarande befattning till samma belopp, som tillkomme ordinarie befattningshavare i 29:e lönegraden, eller 6,684 kronor för år.

Då Regnér emellertid icke erlagt några pensionsavgifter, syntes detta belopp till en början böra reduceras med 10 procent eller i runt tal 670 kronor, varefter pensionsbeloppet skulle utgöra 6,014 kronor. Med hänsyn därtill att Regnér åtnjöte pension från annan tjänst, syntes dock även sistnämnda belopp böra bliva föremål för reduktion. I analogi med bestämmelserna i 16 § 2:o i lagen den 11 oktober 1907 angående civila tjänst innehavares rätt till pension syntes nämligen Regnér allenast böra få i sammanlagda pensionsförmåner åtnjuta ett belopp, som motsvarade den större pensionen med tillägg av $\frac{1}{3}$ utav den mindre pensionen eller i förevarande fall $(6,014 + \frac{1}{3} \times 4,512 =)$ 7,518 kronor. Då Regnér emellertid, såsom förut nämnts, redan innehade statlig pension å 4,512 kronor, vilken syntes böra lämnas orubbad, borde ytterligare pension till ett belopp av 3,006 kronor beredas honom. Sistnämnda belopp syntes böra avjämnas till närmast högre i helt krontal med tolv jämnt delbara tal eller till 3,012 kronor.

Lantbruksstyrelsen hade vid den sålunda angivna beräkningen av pensionsbeloppet hämtat viss ledning av vid 1928 års riksdag behandlat ärende angående pension åt förste torvingenjören kaptenen E. J. Wallgren (prop. nr 10, p. 1, och riksd. skr. nr 352, p. 76.)

På grund av vad sålunda anförts har lantbruksstyrelsen hemställt, att Regnér måtte, utan rubbning av den pension, som han åtnjöte på grund av förut innehavd civilmilitär beställning, få komma i åtnjutande av pension till belopp av 3,012 kronor årligen i anledning av tjänstgöringen hos lantbruksstyrelsen.

Statskontoret har i ärendet anført följande:

Statskontoret ansåge billigt, att någon pension beredd Regnér, när han vid framskriden levnadsålder och efter långvarig anställning såsom föredragande för tuberkulosärenden hos lantbruksstyrelsen inom kort komme att lämna nämnda befattning. Då han emellertid innehade pension såsom f. d. regementsveterinär, ansåge statskontoret i likhet med lantbruksstyrelsen, att den ytterligare pensionsförmån, som syntes böra beredas honom, borde avpassas efter ungefär samma grunder, som kommit till användning vid avpassande av pension åt kaptenen E. J. Wallgren i egenkap av förste torvingenjör. Emellertid hade på senare åren vid beräkningen av pension åt icke-ordinarie befattningshavare med nyreglerad avlöning, såsom fallet vore med Regnér, till utgångspunkt tagits det av 1926 års pensionsutredning föreslagna pensionsunderlaget för den lönegrad, vederbörande tillhörde, och detta underlag hade reducerats med 10 procent, då vederbörande icke erlagt några pensionsavgifter, varefter återstående beloppet lagts till grund för pensionens avpassande efter tjänstårens antal och vad i övrigt plägade inverka på pensionsbeloppens tillmätande. Man borde därför enligt statskontorets mening i förevarande fall utgå från pensionsunderlaget i 29:e lönegraden, 6,360 kronor, reducerat med 10 pro-

cent till 5,724 kronor. Då Regnér i sin befattning hos lantbruksstyrelsen hade fulla 35 tjänstår, skulle sistnämnda belopp hava utgjort pensionen, om icke även militärpension åtnjutits; och på grund härav borde, såsom lantbruksstyrelsen framhållit, så ordnas, att Regnér i sammanlagda pensionsförmåner finge den större pensionen (5,724 kronor) med tillägg av $\frac{1}{3}$ av den mindre ($\frac{1}{3}$ av 4,512 = 1,504) eller alltså 7,228 kronor. Då militärpensionen lämnades orubbad, skulle tilläggs pensionen bliva (7,228 — 4,512 =) 2,716 kronor eller avjämnat till närmast högre i helt krontal med tolv jämnt delbara tal 2,724 kronor.

Även jag finner mig böra förorda, att Regnér kommer i åtnjutande av pension i egenskap av föredragande av tuberkulosärenden hos lantbruksstyrelsen. Departements-
chefen.

I fråga om storleken av den tilläggs pension, som sålunda bör tillkomma Regnér, anser jag mig dock ej kunna biträda ämbetsverkens förslag. Med hänsyn till att Regnér först den 1 juli 1923 i samband med att för hans tjänst hos lantbruksstyrelsen föreskrivits ökad arbetstid kommit i den löneställning, som av ämbetsverken tagits till utgångspunkt vid beräkningen av Regnérs pension på grund av tjänstgöringen hos lantbruksstyrelsen, synes mig skäligen reducering av den föreslagna tilläggs pensionen böra äga rum. För egen del vill jag förorda, att tilläggs pensionen bestämmes till sådant belopp, att Regnérs sammanlagda pensionsförmån kommer att motsvara hel pension för ordinarie tjänsteman i 29:e lönegraden eller 6,684 kronor. Uträknad enligt denna grund skulle tilläggs pensionen uppgå till (6,684 — 4,512 =) 2,172 kronor.

På grund av vad sålunda anförts får jag hemställa, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att föredraganden av tuberkulosärenden hos lantbruksstyrelsen, f. d. regementsveterinären Lars Gustaf Laurentius Regnér må från och med dagen näst efter den, varunder hans tjänstgöring hos lantbruksstyrelsen upphör, under sin återstående livstid uppbära — utöver honom på grund av civilmilitär beställning tillkommande pension — tilläggs pension å allmänna indragningsstaten till belopp av 2,172 kronor för år.

6:o.

Förre tillförordnade depåchefen vid Strömsholms hingstdepå, överstelöjtnanten i armén Carl Johan Ulfsparre. Av handlingarna i ärendet inhämtas,

att Ulfsparre är född den 22 december 1861;

att han den 26 maj 1880 inträdde i militärtjänst och den 25 september 1914 erhöll avsked ur aktiv tjänst med pension såsom ryttmästare;

att han uppehöll chefsbefattningen vid Björnö remontdepå under tiden

1 oktober 1914—31 mars 1922 och chefsbefattningen vid Utnäslöts remontdepå under tiden 1 april 1922—30 september 1926;

att han på grund av förordnande av stuteriöverstyrelsen uppehöll befattningen såsom depåchef vid Strömsholms hingstdepå under tiden 12 oktober 1926—31 januari 1927;

att han därefter jämlikt Kungl. Maj:ts särskilda beslut den 28 januari 1927, den 13 januari och den 12 oktober 1928, den 20 december 1929, den 4 december 1930 och den 21 maj 1931 på förordnande uppehållit depåchefstjänsten vid nyssnämnda hingstdepå från och med den 1 februari 1927 intill utgången av juni månad 1932 eller sålunda under en tid av 5 år 5 månader;

samt att Ulfsparre såsom av Kungl. Maj:t tillförordnad chef för Strömsholms hingstdepå åtnjöt arvode med 5,600 kronor för år, motsvarande det i 5 § i gällande avlöningsreglemente för befattningshavare vid den allmänna civilförvaltningen upptagna arvodet för ordinarie innehavare av befattningen i fråga, 8,500 kronor, efter avdrag dels av $\frac{2}{3}$ av den Ulfsparre såsom ryttmästare tillkommande pensionen, 3,852 kronor, eller 2,568 kronor, dels ock av beloppet av för ordinarie depåchef bestämd tjänstepensionsavgift, 330 kronor.

Ordinarie innehavare av befattning såsom depåchef vid Strömsholms hingstdepå äger rätt till pension enligt 2 § i kungörelsen den 29 juni 1921 (nr 456) med bestämmelser för vissa tjänstemän vid statsdepartement och andra till den civila statsförvaltningen hörande verk i fråga om rätt till pension, sådan nämnda paragraf lyder enligt kungörelse den 1 juni 1923 (nr 168). Jämlikt dessa bestämmelser är ordinarie depåchef, som kan åberopa minst tolv års tjänstetid i depåchefsbefattning, under angivna villkor berättigad till pension till belopp av 5,500 kronor för år. Ordinarie depåchef, som innan han uppnått tolv års tjänstetid i depåchefsbefattningen avgår från tjänsten antingen på grund av att förordnandet upphört utan att efterföljas av förnyat förordnande eller på grund därav, att han till följd av sjukdom, som ej föranletts av olycksfall i tjänsten, befunnits oförmögen till nöjaktig vidare tjänstgöring, äger om han innehaft befattningen under minst sex år uppbära pension till belopp av 4,500 kronor för år.

Stuteriöverstyrelsen har — under framhållande att Ulfsparre efter avgången ur aktiv militärtjänst så gott som oavbrutet innehaft anställning i statens tjänst — gjort framställning om beredande åt Ulfsparre av tilläggspension utöver den honom tillkommande ryttmästarpensionen.

Statskontoret har anfört, bland annat, följande:

Ulfsparre, vilken endast för ett år i sänder förordnats uppehålla chefsbefattningen vid Strömsholms hingstdepå, vore icke ordinarie innehavare av ifrågavarande befattning och ägde sålunda icke rätt till pension på grund av tjänstgöringen vid hingstdepån. Han hade icke heller erlagt avgifter till civila pensionsfonden. Däremot hade vid bestämmandet av

till honom utgående arvode avdrag gjorts med belopp, motsvarande ordinarie innehavare av sådan tjänst åvilande pensionsavgifter.

Statskontoret ville framhålla, att ämbetsverket vid åtskilliga tillfällen motsatt sig beredande av tilläggs pension åt pensionerade officerare och underofficerare, vilka efter avgång från militärtjänst innehaft arvodesbefattningar. I dylika fall hade vederbörande dock i allmänhet bestritt arvodesbefattning, som varit avsedd att innehavas av pensionerad personal. Den arvodestjänst, Ulfsparre under senare år uppehållit, vore emellertid en ordinarie tjänst. På grund härav och då han under nära 18 år efter avsked såsom officer innehaft anställning i statens tjänst, ansåge sig statskontoret böra tillstyrka, att tilläggs pension från allmänna indragningsstaten utverkades åt honom. Till stöd härför finge statskontoret aberopa, att 1931 års riksdag medgivit förre domänofficeren vid östra arméfördelningens stab, översten i armén friherre G. D. Leuhusen att, utöver honom såsom f. d. ryttmästare tillkommande pension, åtnjuta en årlig tilläggs pension från allmänna indragningsstaten till belopp av 504 kronor (riksd. skr. nr 202/1931, p. 36).

För bestämmande av storleken av den tilläggs pension, som borde utgå till Ulfsparre, syntes det vara lämpligt att såsom utgångspunkt taga den för ordinarie innehavare av depåchefs befattning vid stuteristaten fastställda pensionen. Därest Ulfsparre vid avgång från depåchefs befattningen under sex år bestritt befattningen såsom ordinarie innehavare av densamma, hade han varit berättigad åtnjuta pension till belopp av 4,500 kronor, av vilket belopp Ulfsparre dock, med hänsyn till att han såsom f. d. ryttmästare uppbure pension med 3,852 kronor, jämlikt föreskrift i 16 § av civila pensionslagen endast ägt uppbära en tredjedel, eller 1,500 kronor.

Vid bestämmande av pension åt icke-ordinarie befattningshavare hade man med utgångspunkt från det författningsenligt till motsvarande ordinarie befattningshavare utgående pensionsbeloppet plägat verkställa någon reduktion i anledning av att icke-ordinarie befattningshavare ej erlade pensionsavgift. Ulfsparre ägde emellertid uppbära det för depåchefs befattningen bestämda arvodet, 8,500 kronor, med avdrag av såväl två tredjedelar av honom tillkommande militärpension som det belopp, 330 kronor, ordinarie depåchef vore skyldig erlægga såsom pensionsavgift för egen pensionering, varför Ulfsparre kunde anses, praktiskt taget, hava erlagt pensionsavgift.

Någon reduktion av ovanberörda belopp, 1,500 kronor, syntes dock böra äga rum, då Ulfsparre med avseende på pension icke syntes böra jämföras med ordinarie befattningshavare. Statskontoret ville med hänsyn därtill förorda, att åt honom måtte utverkas pension från allmänna indragningsstaten till belopp av 1.200 kronor årligen.

Även jag finner mig kunna förorda, att åt Ulfsparre beredes tilläggs pension på grund av hans tjänstgöring såsom chef för Strömsholms hingstdepå. Då Ulfsparre icke varit ordinarie innehavare av ifrågavarande chefsbefattning och vid tillträdet av förordnandet på befattningen varit omkring 65 år gammal, synas mig dock de grunder, som gälla i fråga om pensionsrätt för ordinarie innehavare av nämnda befattning, icke böra vinna tillämpning vid bestämmandet av tilläggs pensionen. Ej heller synes härvid hänsyn böra tagas till Ulfsparres anställning såsom chef för

*Departements-
chefen.*

Björnö och Utnäslöts remontdepåer. För egen del vill jag såsom skälig tilläggspension i förevarande fall föreslå ett belopp av 900 kronor.

Jag hemställer sålunda, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att förre tillförordnade depåchefen vid Strömsholms hingstdepå, överstelöjtnanten i armén Carl Johan Ulf-sparre må, räknat från och med den 1 juli 1932, under sin återstående livstid uppbära — utöver honom på grund av militär beställning tillkommande pension — tilläggspension å allmänna indragningsstaten till belopp av 900 kronor för år.

7:o.

F. d. länsveterinären Emil Hilding Vejlens. Av handlingarna i ärendet inhämtas,

att Vejlens är född den 3 februari 1867;

att han under tiden 15 juni 1892—14 juni 1895 var förordnad såsom amanuens vid dåvarande veterinärinstitutets kemiska avdelning;

att han innehaft befattning såsom länsveterinär i Gotlands län under tiden 1 maj 1916—31 maj 1922 och såsom länsveterinär i Skaraborgs län under tiden därefter intill utgången av år 1932;

att han sålunda kan åberopa en tjänstetid i statens tjänst av 19 hela år;

att han innehaft befattning såsom distriktsveterinär i olika distrikt under tiden 5 november 1895—30 juli 1896, 19 oktober 1896—31 december 1899 samt 1 augusti 1900—30 april 1916 eller sålunda under tillhoppa över 19 år;

samt att statskontoret genom beslut den 24 november 1932 och den 9 mars 1933 tillerkänt Vejlens avkortad pension, att utgå enligt bestämmelserna i 1907 års civila pensionslag, till belopp av 3,408 kronor, motsvarande $19/25$ av det för honom gällande pensionsunderlaget, 4,476 kronor.

Vejlens har hos Kungl. Maj:t anhållit att komma i åtnjutande av tilläggspension på grund av tjänstgöringen såsom distriktsveterinär.

Statens pensionsanstalt har i avgivet utlåtande framhållit, att Vejlens, enär han frånträtt av honom innehavd tjänst såsom distriktsveterinär före den 1 januari 1920, icke kunnat bliva delaktig i anstalten i sistnämnda egenskap.

Statskontoret har i sitt i ärendet avgivna utlåtande erinrat om att Kungl. Maj:t i anledning av det beslutade förstatligandet av distriktsveterinärväsendet i proposition nr 165 till innevarande års riksdag föreslagit vissa ändringar i den civila pensionslagen, enligt vilket förslag för länsveterinär skulle i fråga om tjänstårsberäkning för erhållande av pension gälla, att tjänstetid i av landsting avlönad befattning såsom distriktsve-

terinär skulle tillgodoräknas i dess helhet, om tjänstepensionsavgift av befattningshavaren för nämnda tid erlagts till statens pensionsanstalt, men eljest med två tredjedelar. I anslutning härtill har statskontoret vidare anfört följande:

Sålunda föreslagna bestämmelser kunde icke bliva tillämpliga på Vejzens, som från och med den 1 januari 1933 avgått från sin befattning som länsveterinär. Med hänsyn till hans långa tjänstetid som distriktsveterinär — över 19 år — och då han kvarstått som länsveterinär efter det att 1931 års riksdag fattat beslut om statens övertagande av distriktsveterinärväsendet, syntes det statskontoret skäligt, att i händelse av bifall till Kungl. Maj:ts förberörda förslag jämväl åt honom bereddes motsvarande förmån. Vejzens hade utnämnts till länsveterinär redan den 1 maj 1916 och hade icke kunnat vinna pensionsrätt i statens pensionsanstalt. Med tillämpning av de av Kungl. Maj:t för dylika fall föreslagna snävare bestämmelserna för tillgodoräkning skulle emellertid Vejzens, som genom statskontorets beslut fått i pensionshänseende räkna sig tillgodo en tjänstetid av 19 år, komma att uppnå för hel pension såsom länsveterinär föreskrivna 25 tjänstår. I anledning härav syntes åt honom böra utverkas en tilläggspension till belopp av 1,068 kronor för år.

Under återopande av vad nu anförts har statskontoret hemställt, att Vejzens måtte tillerkännas en tilläggspension från allmänna indragningsstaten till belopp av 1,068 kronor för år.

På skäl, som av statskontoret anförts, och då beredande av tilläggspension åt Vejzens med det av ämbetsverket föreslagna beloppet jämväl synes stå i överensstämmelse med under senare år tillämpad praxis i fråga om tillgodoräknande för statspension av tjänstetid utom statens tjänst, tillstyrker jag det föreliggande förslaget. Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

*Departements-
chefen.*

att f. d. länsveterinären Emil Hilding Vejzens må, räknat från och med den 1 januari 1933, under sin återstående livstid uppbära — utöver honom författningens enligt tillkommande pension — tilläggspension å allmänna indragningsstaten till belopp av 1,068 kronor för år.

Vad departementschefen under punkterna 1:0—7:0 hemställt, däri statsrådets övriga ledamöter instämma, bifaller Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten samt förordnar, att proposition av den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar, skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Birger Brandt.